

Maade, saa vilde jeg være beredvillig til at tage mit Forslag tilbage, idet jeg, som sagt, erkjender, at Forslag til Love af denne Art helst bør komme fra Regjeringen; men da dette nu ikke er steet, skal jeg, forinden jeg gaaer videre, og forinden jeg udtaler mig om Forslagets Beskaffenhed og de Principer, hvorpaa det be- roer, afvente, om maaskee den ærede Justits- minister i dette Dieblik vilde finde sig opfor- dret til at erklære, at han bestjæftiger sig med denne Gjenstand og tænker paa ved et Lov- forslag at afhjælpe de Mangler, som ere tilste- de i denne Retning.

Justitsministeren: Jeg skal tillade mig at erklære, at min Tanke hidtil ikke har været rettet paa Udarbejdelsen af et Forslag i den Retning, hvorom der her er Tale. Hvorledes Spørgsmaalet vil komme til at stille sig for mig, vil væsentlig beroe paa, hvorledes hele dette Forhold maatte blive opfattet paa Rigs- dagen; hvad der derimod er mig klart, og hvad jeg efter al Rimelighed vil faae Veilighed til at gjøre gjælbende, det er, at under Forudsætning af, at man vil paavælge Noget Ansvarlighed med Hensyn til Erstatning for et saadant For- hold som det, der er Gjenstand for det fore- liggende Lovforslag, vilde det aldrig efter min Overbeviisning kunne stee saaledes, at Ansaret paalægges Kommunerne. Jeg skal foreløbig an- tyde en Grund derfor, som jeg ialtfald nærmere vil faae Anledning til at udvilde ved denne Sags Behandling, og det er, at man efter min Overbeviisning vilde gjøre ikke blot et ubilligt, men ogsaa uretfærdigt Brud paa, hvad Kom- munen havde Krav paa, dersom man vilde gjøre den ansvarlig for den Skade, som under saadanne Forhold blev Noget paaført, saalænge Kommunerne ere stillede saaledes, at de ikke have Noget med Politibestyrelsen at gjøre, saa at det ikke staaer i deres Magt at kunne skride ind, hvor Forholdene maatte vise, at det var nødvendigt at gjøre det, for at vælte bort fra sig den Forpligtelse, som der her er Spørgs- maal om at bringe til Anvendelse. Jeg har det Haab, at det under Forhandlingerne og

Afstemningerne vil vise sig, at Rigsdagen og navnlig det høitærede Folkething vil være enigt i det Resultat, hvortil jeg igjennem disse Be- tragtninger maatte komme; jeg er ganske vist gjennemtrængt af den Tølelse, at det vilde være noget særdeles haardt, ja mere end haardt, at den, der paa en saadan Maade kom til at lide Skade, selv skulde bære denne Skade, at det Tab, der blev paaført ham gjennem forbrøde- riske Handlinger, skulde blive sat i Klasse med Tab, som paaføres ham som reent hændelig, som Noget, der er steet ved en Naturbegiven- hed, men skal der gjøres Noget, saa maa det efter min Overbeviisning blive saaledes, at det ikke er Kommunerne, disse affondrede Sam- fund, i hvis Magt det ialtfald ikke for Tiden staaer at forebygge det, som skulde være Kilben til deres Forpligtelse, men Statskassen, som maatte komme til at bære denne Byrde.

Tscherning: Jeg har imod den ærede Justitsministers Anskuelse, saa forekommer det mig, paa den ene Side fornuftige Betragtninger og paa den anden Side Erfaringen at støtte mig til; overalt, hvor Friheden har udviklet sig og alt efter som den har udviklet sig, er man mere og mere bleven nødt til at træffe hæmmende Foranstaltninger af denne Art, og det saaledes, at det netop er Kommunerne, som i de Tilfælde, hvorom der her er Tale, skulle give Erstatning. Dette finder saaledes Sted i Frankrig, og Systemet er gaaet over i mange andre Landes Lovgivninger, saasom i Belgiens, Badens, Würtembergs, og i England har det mangfoldige Gange været anvendt som gammel Vane; i England have netop Kommu- nerne ved mange Veiligheder givet Erstatning, fordi de have erkjendt, at dette laa i Sagens Natur. Jeg vil ogsaa gjøre opmærksom paa, at dersom man gaaer hen og fastsætter, at denne Byrde skal paalægges Staten, saa staaer den Deel af Kommunens Befolkning, der baade er istand til og efter Lovgivningen forpligtet til under saadanne Omstændigheder at sætte Po- litimagten, som rolige Tilskuere og see en Lynch- lov gennemført, de ville mere sig berover;